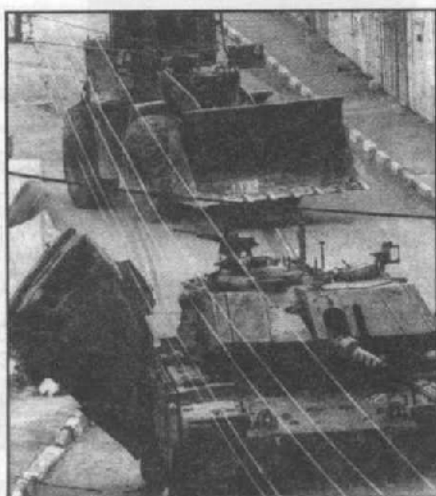

αστιχός ΕΛΛΑΣ

απρίλης 2002

δελτά

τεύχος 15

τάξη

εναντίον

τάξης

α) Η μητρόπολη

Οι μητροπολιτικές αναφορές αντανακλούν το ζωτικό μας χώρο, την πραγματικότητα που βιώνουμε. Προερχόμαστε από τους δρόμους, από τα προάστια και το κέντρο, από τις διεσπαρμένες βιομηχανικές ζώνες και τον διάχυτο τριτογενή τομέα, εν τέλει από μια πόλη-οργανισμό που δεν είναι στάσιμη αλλά εξελίσσεται. Αυτή η κίνηση δε συνθέτει μόνο τη ρουτίνα της καθημερινότητας, αλλά διαμορφώνει τη συνείδησή μας.

Θεωρούμε τη μητρόπολη ένα σύνολο κοινωνικών σχέσεων, δηλαδή σχέσεων παραγωγής και εξουσίας, και όχι ένα γεωγραφικό προσδιορισμό ή μια αισθητική ιδιαιτερότητα. Ωστόσο οι συμβολισμοί του αστικού χώρου και της πολεοδομίας πηγάζουν από την ουσία της κυριαρχίας, περιέχουν την υποταγή στα αφεντικά, την εντατικοποίηση της παραγωγής και την αποξένωση. Θεωρούμε τη μητρόπολη κάτεργο και σχολείο ταυτόχρονα. Εδώ βιώνουμε τη βία και την επιτήρηση. Εδώ μαθαίνουμε ότι η ανάγκη να αναπτύσσουμε τη δικιά μας βία ενάντια στον εχθρικό πολιτισμό, σημαίνει επιβίωση, ελάχιστη άμυνα και διατήρηση του ταξικού μίσους μας. Βλέπουμε επίσης ότι η εντατικοποίηση του συνόλου της μητροπολιτικής καθημερινότητας, με λίγα λόγια όλων των κοινωνικών σχέσεων, μας περικυκλώνει, δε μας αφήνει στιγμή ελεύθερης ανάσας. Ο ελεύθερος χρόνος, η κοινωνικότητα, η επεξεργασία ζητημάτων και η δημόσια παρέμβαση, οι πολιτικές διαδικασίες και η αυτοαξιολόγηση, πιέζονται αδιάκοπα από έναν πόλεμο φθοράς. Όμως ο κίνδυνος της αλλοτρίωσης και της εξατομίκευσης είναι πρώτα και κύρια δική μας

ευθύνη.

β) Εργασία-παραγωγή

Ο καταναλωτισμός, οι ιδεολογίες, ο ανθρωπισμός και άλλα πολλά, προσπαθούν να μας κάνουν να ξεχάσουμε την ταξική διαστρωμάτωση της

κοινωνίας και τη σημασία της παραγωγής τόσο για το καπιταλιστικό σύστημα όσο και για την προσωπική στάση του καθενός απέναντί του. Προσταγή από τη μεριά των αφεντικών, εξαναγκασμός για τους προλετάριους: Η εργασία λοιπόν κινεί τα γρανάζια του συστήματος. Στη μητρόπολη συνυπάρχουν οι φαινομενικά πιο αντιθετικές μορφές παραγωγής: από την υψηλή τεχνολογία και τις "καθαρές" υπηρεσίες, τη "μαύρη" και πιο ακραία υποτιμημένη εργασία, μέχρι τον βίαιο εγκλεισμό γυναικών στα κάτεργα της σεξουαλικής οικονομίας. Από το μισθό μέχρι και το εμπόριο σωμάτων, η παραγωγή υπεραξίας αφήνει ανεξίτηλα σημάδια πάνω στους εκμεταλλευόμενους. Όποιος δεν τα βλέπει, δε θέλει: αυτή είναι η συνθήκη της εξατομίκευσης.

γ) Τάξη-αντεθνικές αναφορές

Η δεκαετία του '90 χαρακτηρίστηκε από την ενδυνάμωση των εθνικών ιδεολογιών, ειδικά μέσα στις πρωτοκοσμικές κοινωνίες, και το σχηματισμό νέων εθνοκρατικών οντοτήτων. Εμείς αντιλαμβανόμαστε όλα αυτά ως διαδικασίες παράλληλες και όχι αντίθετες με αυτήν της παγκοσμιοποίησης, που αποτελούν μέρος τόσο της ενδοκαπιταλιστικής κόντρας - είτε για πρώτες ύλες και διεθνή κατα-

μερισμό της εργασίας είτε για γεωπολιτικούς λόγους- όσο και της επίθεσης των αφεντικών ενάντια στους προλετάριους. Η αποσιώπηση του τελευταίου είναι κάτι παραπάνω από μια έλλειψη του πολιτικού λόγου. Ας

δούμε τι συμβαίνει.

Πρώτον, οι έννοιες του έθνους, της πατρίδας, του λαού, ακόμα και της αθώας ενιαίας κοινωνίας, μας είναι εχθρικές. Δεν έχουμε το ιδεολογικό κόλλημα της αναφοράς σε μια πληθυσμιακή ποσότητα, που δεν ορίζεται με βάση πολιτικές αρχές και ταξικές αντιθέσεις. Κάθε γενίκευση και κάθε ψευδή κοινότητα εξυπηρετεί τον ταξικό μας εχθρό, τα απανταχού αφεντικά. Επομένως δεν μας βρίσκει σύμφωνους να υποστηρίξουμε εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες ή την ίδρυση κρατών, και να αυτοπροσδιορίζομαστε ως διεθνιστές, με την έννοια ότι αναγνωρίζουμε το έθνος. Έχει μεγάλη σημασία η διατύπωση των απόψεών μας: π.χ. δε μπορούμε πλέον να μιλάμε για αλληλεγγύη των λαών, αλλά για ταξική αλληλεγγύη. Πρέπει ως πολιτικά υποκείμενα να έχουμε περισσότερες απαιτήσεις από τους εαυτούς μας. Οι εποχές δεν αφήνουν περιθώρια για κενά, κάθε ασάφεια αναπαράγει το λεξιλόγιο της ιδεολογίας και συντηρεί την ακινησία.

Δεύτερον, ζούμε σε ένα κράτος, του οποίου η βία δεν περιορίζεται μέσα στα τυπικά σύνορά του. Επιμένουμε να τονίζουμε πως η παρούσα κατάσταση προϋποθέτει μια σύνθεση θεσμικού και κοινωνικού ιμπεριαλισμού. Η άποψη αυτή δεν είναι προϊόν φαντασίας. Δεν μπορούμε να αγνοή-

σουμε ούτε την παρουσία του ελληνικού στρατού στα Βαλκάνια (και όχι μόνο), ούτε τα συλλαλητήρια για το Μακεδονικό, ούτε το θαύμα της ελληνικής οικονομίας που βασίζεται στην υποτιμημένη (και με βία) εργασία του πολυεθνικού προλεταριάτου, ούτε τις σκούπες και τους νοικοκυραίους που πυροβολούν μετανάστες, ούτε φυσικά τις καθημερινές ρατσιστικές συμπεριφορές του λαού. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε κι άλλα, αν και δε χρειάζεται. Ξέρουμε ποιός είναι ο αντίπαλος. Κανείς δεν είναι άμοιρος ευθυνών, ακόμα και η σιωπή είναι συνηνοχή. Για μας τόσο τα αφεντικά όσο και η κυρίαρχη κοινωνική τάση συνδιαμορφώνουν την ελληνική ιμπεριαλιστική συνθήκη.

της έκδοσης

δ) Θεωρία - Όχι ιδεολογία

Η επαναστατική πολιτική δεν μένει ανέπαφη στην πορεία του χρόνου, με την έννοια ότι η ιστορία που κινείται από τα κάτω και από τα πάνω - δηλαδή από ανταγωνιστικά μεταξύ τους πολιτικά υποκείμενα - την ξεπερνάει και την μεταλλάσσει ανάλογα με τα συμφέροντα κάθε στρατοπέδου. Αντίθετα ανέπαφοι μένουν οι τσιμενταρισμένοι τρόποι αντίληψης της πραγματικότητας, που πηγάζουν είτε από την ιδεολογία είτε από μια κουλτούρα, που διστάζουμε να την χαρακτηρίσουμε "πολιτική", γιατί μάλλον έχει παρεξηγήσει την έννοια του πολιτικού. Είμαστε ενάντια στην παράδοση που ανακυκλώνει την ακινησία της σκέψης και δρα με βάση παγιωμένες ιδέες. Σημασία περισσότερο έχει ότι οι φορείς της ιδεολογίας χτίζουν ψεύτικα τείχη γύρω από την ίδια την σκληρή πραγματικότητα και όχι μόνο γύρω από τον εαυτό τους. Δεν απαρνιόμαστε τη γνώση της ιστορίας και δεν είμαστε μοντερνιστές με αυτοσκοπό την αλλαγή. Είναι ανάγκη να ωθήσουμε τη θεωρία προς τα μπρος, να κινηθούμε εχθρικά γνωρίζοντας

κάθε φορά τους λόγους για τους οποίους η πραγματικότητα είναι εχθρική, και όχι με βάση την ιδέα ότι είναι εχθρική. Ο εσωτερικός εχθρός σχεδιάζει και πράττει κάθε φορά πάνω στα νέα δεδομένα της πραγματικότητας.

ε) Οργάνωση και σχεδιασμός

Ο αστικός τομέας δ εκδίδεται από άτομα που συμμετέχουν στο Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Περιστερίου, αλλά δεν δραστηριοποιούνται μόνο σ' αυτό. Για μας έχει ιδιαίτερη σημασία το γεγονός ότι η μητρόπολη είναι το αναφορικό μας πεδίο και όχι η γειτονιά. Διότι η ιμπεριαλιστική κίνηση του κεφαλαίου με άμεσο ή έμμεσο τρόπο, δεν αφήνει κανένα πολιτικό

αφετηρία για την εξάπλωση του κοινωνικού ανταγωνισμού, από τις πολλές που μπορούν να υπάρξουν (στέκια, συλλογικότητες, συζητήσεις), και όχι εργαλείο/μέσο αυτοεγκλεισμού. Κάθε πολιτικό εγχείρημα πρέπει συνεχώς να θέτει ερωτήματα στον εαυτό του σχετικά με το τώρα και το αύριο. Μακάρι όμως το πρόβλημα να ήταν μόνο η έλλειψη προοπτικών. Δυστυχώς πολλές φορές δεν είναι καν δεδομένο τί σημαίνουν πολιτικές σχέσεις, οργάνωση, συνεργασίες ομάδων και απόμων βάσει αρχών και κοινών περιεχομένων. Η ανυπαρξία διαδικασιών και ακόμη χειρότερα η περιφρόνησή τους, συμβαδίζουν με την απουσία συλλογικής πολιτικής ευθύνης, την αναπαραγωγή κυρίαρχων

υποκείμενο στην "ησυχία" του, όσο κι αν το τελευταίο θέλει ή νομίζει πως μπορεί να επιβιώνει ανενόχλητο σε "θύλακες". Επομένως η ακινησία γίνεται ο θάνατος του μητροπολιτικού πολέμου. Έτσι όμως δεν εννοούμε ότι βρισκόμαστε παντού και πουθενά, ή πως είμαστε αόρατοι. Εμφανιζόμαστε στο δημόσιο χώρο με συγκεκριμένους όρους και απόψεις, α υ ό ν ο μ α και όχι σαν ουρά της σοσιαλδημοκρατίας. Επίσης ένα έντυπο που αποτελεί μέσο έκφρασης κάποιων απόμων και όχι μιας πολιτικής ομάδας, δε σκάει από τον ουρανό. Το σαφές πολιτικό περιεχόμενο των κειμένων και οι αναφορές τους σχετικά με την πραγματικότητα, είναι προϊόν της συμμετοχής μας και σε άλλα σχέδια δράσης. Άρα το έντυπο αποτελεί μια

συμπεριφορών (π.χ. πολιτική βία και σεξισμός) και αυτοκαταστροφικές επιλογές όταν οι καταστάσεις πιέζουν. Αντί να προχωράμε μπροστά και όχι πίσω από τα γεγονότα, αξιοποιώντας οργανωμένες δομές και όχι το ανοργάνωτο, αναλωνόμαστε γύρω από αδιέξοδες συζητήσεις, στις οποίες πολλοί δε σέβονται καν του συμμετέχοντες. Πολιτική δεν είναι ούτε η εξύμνηση της ατομικής ιδιαιτερότητας, ούτε η συναισθηματική ερμηνεία της πραγματικότητας. Θα το φωνάζουμε λοιπόν συνεχώς: *Οργάνωση και πάλι οργάνωση!* Γιατί η σχεδιασμένη και συλλογική δράση είναι που προχωρεί τα πράγματα.

Goal!!!

Η στιγμή είναι μαγική. Το δεξί πόδι του επαγγελματία είναι μόλις μερικά χιλιοστά από τη "στρογγυλή θεά"... Η κάμερα ζουμάρει στο επίμαχο σημείο: από τον μηρό και κάτω. Στο replay τα πράγματα είναι πιδά απλά... αλλά θα επιμείνουμε ότι η στιγμή είναι μαγική σε πραγματικό χρόνο, παρά το γεγονός ότι διαρκεί μόλις μερικά εκατοστά του δευτερολέπτου.

Αυτό το ζευγάρι πόδια, κόστισε-μαζί με τα υπόλοιπα μέλη του σώματος βέβαια-στον ιδιοκτήτη των μέσων παραγωγής ή στο σωματείο αν προτιμάτε, μερικά δις δραχμές. Ασφαλίστηκαν, πιθανότατα, για ένα ποσό μεγαλύτερης αξίας. Πρέπει να αποδείξουν ότι μπορούν να παράγουν σε ικανοποιητικό βαθμό σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Και ο ανταγωνισμός στην συγκεκριμένη βιομηχανία είναι πολύ υψηλός.

Ένα τέτοιο πόδι δεν μπορεί παρά να διαφημίζει τα απαραίτητα αξεσουάρ ("λέμε ένα τέτοιο πόδι" εννοώντας το κόστος του. Ένα κοινό πόδι συνήθως διαφημίζεται από τα αξεσουάρ). Το αξεσουάρ με το σύμβολο της εταιρείας είναι μερικά χιλιοστά πριν χτυπήσει την μπάλα. Στο φόντο το πόδι του αντίπαλου με τα αντίστοιχα αξεσουάρ. Η επιτυχία ή η αποτυχία ξεπερνάει κατά πολύ

και τον ίδιο τον επαγγελματία.

Η μπάλα απομακρύνεται από το πόδι του επαγγελματία με καμιά ογδονταριά χιλιόμετρα την ώρα και αφού κινηθεί σε μια ελαφρώς καμπύλη τροχιά καταλήγει στην δεξιά γωνία του τέρματος...

Αυτή η στιγμή συμπυκνώνει όλες τις αξίες - υλικές, συναισθηματικές, ιδεολογικές - αυτής της παραγωγικής διαδικασίας. Το σωματείο μπορεί να γίνεται πλουσιότερο έμμεσα ή άμεσα, ο επαγγελματίας ακριβαίνει, το στάδιο παίρνει φωτιά, και ένα πλήθος αναθεματίζει ή πανηγυρίζει... απολυμένοι, φυλακισμένοι, εργάτες, αφεντικά, μπάτσοι, τσάτσοι, αντιαμερικάνοι, αντικαθεστωτικοί και λοιπές δημοκρατικές δυνάμεις... Αυτή η στιγμή είναι μαγική. Γιατί όλος αυτός ο κόσμος θα την αναλύσει με χίλιους δυο τρόπους. Με τεχνικοεπιστημονικό λόγο και ύφος, με αγριάδα χούλιγκαν και ψυχραιμία αριστερού φιλάθλου που θέλει μόνο το καλό του ελληνικού ποδοσφαίρου, με ανωτερότητα και χριστοπαναγίες... Αυτή η στιγμή είναι μαγική γιατί όλος αυτός ο κόσμος θα ξυπνήσει αλλιώς το επόμενο πρωί παρά το γεγονός ότι από όλους τους εμπλεκόμενους είναι ο μόνος που πληρώνει και καμαρώνει για νίκες που είναι αλλωνών. Αυτή η στιγμή είναι μαγική γιατί δουλεύτηκε, διαφημίστηκε και έγινε αποδεκτή από το κοινό ως τέτοια. Γιατί πίσω από το κουτουπιέ του ποδοσφαιριστή -που, τι κρίμα είναι πια επαγγελματίας και μόνο επαγγελματίας- κανείς δεν βλέπει εκείνους-ες που του έπλυναν την κάλτσα ή που του έραφαν το παπούτσι. Τα πιτσιρίκια που μαζεύουν τις μπάλες σαν εθελοντές ή αυτούς που καθαρίζουν τις εξέδρες. Και έρχεται και μουντιάλ...

αποδοκιμασμένο από το δικαστήριο 17 απ' τους 23 παίκτες που έλαβαν μέρος*

Έχετε πρόβλημα ταχύτητας στον τομέα της διεκπεραίωσης;

Μήπως είναι κωλοβαρίστας ο ταχυμεταφορέας της εταιρείας σας;

Μήπως καθυστερεί στην "κίνηση";

Μήπως καθυστερεί λόγω "έντονων καιρικών φαινομένων";

(σας είπαν ποτέ ότι χιονίζει στο μαρούσι μήνη, ή ότι βρέχει καταρακτωδώς στην κυψέλη ενώ στα εχάρχεια κάνουν ηλιοθεραπεία;

Μήπως στην εταιρεία σας το "σεπδλια-ομόνοια" γίνεται σε 4 με 5 ώρες;

ΕΧΕΤΕ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ;

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

SUPER

ΑΕΡΟΠΕΡΠΑΤΗΤΗΣ
επαγγελματικός καινούριος,
με χρονομετρο, θερμιδομε-
τρητή, τιμή 50.000 δρχ.

ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΟ πλαγιάς,
τιμή 100.000 δρχ.

ΕΧΟΥΜΕ ΤΗ ΛΥΣΗ!!!

...και αν ο υπάλληλός σας αρνείται να "πετάξει" μαζί με την επιχείρησή σας με την αγορά και των δύο προϊόντων σας παρέχουμε ειδικευμένο "κασκαντέρ"

εντελώς δωρεάν!!!

ΠΡΟΛΑΒΕΤΕ

Call Center Offensive

*Τα κότεργα του τριτογενή τομέα χαρακτηρίζουν όλο και πιο πολύ τη σφαίρα της παραγωγής μέσα στις μητροπόλεις. Σε αντίθεση με το "καθαρό" προφίλ τους που προβάλλει η κυρίαρχη ιδεολογία, βρίσκεται η σκληρή πραγματικότητα των εργασιακών σχέσεων που επικρατεί σ' αυτά και που αναδεικνύει όχι μόνο την εντεινόμενη ταξική επίθεση των αφεντικών αλλά και την έλλειψη αντίστασης από τη μεριά του προλεταριάτου. Γύρω από αυτά τα προκλητικά για μας ζητήματα κινείται και το κείμενο που δημοσιεύτηκε στο βερολινέζικο περιοδικό Arranca! (No 21-άνοιξη 2001).

Τί είναι ένα Call Center;

Τα τηλεφωνικά κέντρα είναι πρακτορεία παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών. Προσφέρουν από πληροφορίες δρομολογίων, παραλαβή αγγελιών προς δημοσίευση σε εφημερίδες μέχρι συμβουλές για τοποθέτηση κεφαλαίων, όλα όσα μπορούν να διεκπεραιωθούν μέσω τηλεφώνου. Στα τηλεφωνικά κέντρα διακρίνονται δύο τύποι δραστηριοτήτων: η εισερχόμενη και η εξερχόμενη τηλεφωνία. Η πρώτη συνίσταται στην παραλαβή κλήσεων π.χ. όταν οι πελάτες θέλουν να παραγγείλουν εισιτήρια θεάτρου, και η δεύτερη σε κλήσεις "προς τα έξω", π.χ. στη διεξαγωγή δημοσκοπήσεων. Οι εργαζόμενοι - αποκαλούμενοι στην κλαδική διάλεκτο και "ανταποκριτές" - κάθονται χαρακτηριστικά μπροστά σε ένα κομπιούτερ μέσο σε ένα μεγάλο χώρο με γραφεία. Φοράνε μια συσκευή κεφαλής, ένα ακουστικό με μικρόφωνο, μέσω του οποίου μπορούν να ακούνε τις εισερχόμενες κλήσεις.

Ποια είναι η σημασία των τηλεφωνικών κέντρων;

Ο τομέας των τηλεφωνικών κέντρων είναι ένας από τους εκρηγνύμενους τομείς της νέας οικονομίας. Στο Βερολίνο υπάρχουν ήδη 90 εταιρίες με 7000 θέσεις εργασίας. Ο εν λόγω τομέας είναι σημαντικός πρώτον, γιατί παίζει ένα σοβαρό ρόλο στη μείωση των θέσεων εργασίας και στην εξαφάνιση των συλλογικών συμβάσεων: ορισμένα τμήματα μεγάλων επιχειρήσεων, για παράδειγμα η εξυπηρέτηση πελατών, εκχωρούνται σε τηλεφωνικά κέντρα. Με αυτό τον τρόπο είναι δυνατόν να σωφιάζονται υπάρχουσες συνδικαλι-

Υπόθεση μας η ταξική πάλη

Πού βρισκόμαστε πολιτικά;

Τη δεκαετία του '80 η αντιπαράθεση με τις εργασιακές σχέσεις συνολικά μέσα στο αριστερό φάσμα, που βρίσκεται πέρα από κόμματα και συνδικάτα, έπαιξε μάλλον έναν κατώτερο ρόλο. Απεναντίας στο προσκήνιο βρέθηκαν πεδία προβλημάτων όπως ο ρατσισμός, η οικολογία, οι σχέσεις των φύλων κτλ. Ένας λόγος γι' αυτό είναι πιθανά το γεγονός ότι το αριστερο-εναλλακτικό περιβάλλον στη Δυτική Γερμανία έχει ελάχιστα άμεσες αναφορές στο κλασικό εργατικό κίνημα και ότι παλιότερα διαμορφωνόταν μέσα από το φοιτητικό κίνημα και τους αριστερούς διανοούμενους.

Όμως από τα μέσα της δεκαετίας του '90, οικονομικά και κοινωνικοπολιτικά ζητήματα τυγχάνουν πάλι μεγαλύτερης προσοχής. Κάτω από τα συνθήματα "νεοφιλελευθερισμός", "μεταφορντισμός" και "παγκοσμιοποίηση", αυτά γνωρίζουν μια νεωτερική κατάσταση. Αναμφίβολα η υφιστάμενη κοινωνική περιστολή δαπανών και ο τοπικός εκβιασμός δίνουν αφορμή να στρέψουμε το βλέμμα μας στη σημασία των υλικών σχέσεων αναπαραγωγής. Τελικά η τάση για ανασφάλεια των σχέσεων απασχόλησης δεν οδήγησε και πολλούς να νιώσουν στο πετσί τους αυτά τα ζητήματα.

Μέχρι τώρα η αυξανόμενη συζήτηση για τις εργασιακές σχέσεις έχει κυρίως τη μορφή μιας θεωρητικής αναγέννησης. Ωστόσο, όπως και πριν, οι πρακτικές παρεμβάσεις σ' αυτό το πεδίο μέσω αριστερών ομαδοποιήσεων βάσης είναι σπάνιες.

Επίσης οι περισσότεροι από μας (δηλ. η βερολινέζικη Call Center Offensive: CCO) έχουν ασχοληθεί παλιότερα μόνο θεωρητικά με τον ταξικό αγώνα. Η CCO προήλθε εν συνεχεία ενός συνεδρίου για τη μείωση του χρόνου εργασίας και τον κοινωνικό μισθό ("Schluss mit dem Stress!", Βερολίνο-Μάρτης 1999). Τότε το χαρακτηριστικό έλλειμμα πρακτικής έγινε μια γενική αμνηχανία μπροστά στο ερώτημα να εκφράσουμε, πώς μπορεί να φανεί μια παρέμβαση στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, που να υπερβαίνει συνθηματικά αιτήματα όπως "1500 μάρκα συν ενοίκιο για όλους". Αυτό οδήγησε μερικούς συμμετέχοντες του συνεδρίου

να κατανοήσουν, ότι η ταξική πάλη σήμερα υπάρχει και μπορεί να υπάρξει μόνο, επειδή κανείς εκτίθεται σε συγκεκριμένες αντιπαράθεσεις και όχι επειδή εξακολουθούν να διεξάγονται ατελείωτα καθαρά θεωρητικές συζητήσεις περί μεταφορντισμού, πιθανών αντιστρατηγικών της αριστεράς κτλ. Έτσι καταλήξαμε στην απόπειρα να διενεργήσουμε στον τομέα των ανασφαλών εργασιακών σχέσεων κάτι σαν "στρατευμένη έρευνα", από όπου τελικά προήλθε η CCO. Αντί να σπάμε το κεφάλι μας με σενάρια περί διαφορετικών καθεστώτων ρύθμισης και να στρέψουμε κάθε ελπίδα σε έναν φόρο Τόμτιν, όποτε αυτός εισαχθεί, θέλουμε πρώτα εκεί που μας αναλογεί, να απωθούμε την επιρροή των επιχειρηματικών συμφερόντων κέρδους πάνω στη ζωή μας. Στην ουσία λοιπόν το σχήμα που βασιζόμαστε στην πολιτική μας εργασία είναι κατανοητό απλά: "Λιγότερη δουλειά-περισσότερα λεφτά"!

Γιατί στα τηλεφωνικά κέντρα;

Πρώτα απ' όλα έπρεπε να συνηγορήσουμε, πάνω σε ποιό τμήμα της ανασφαλούς απασχόλησης θέλουμε να επικεντρώσουμε τις δραστηριότητές μας. Στην αρχή υπό συζήτηση ήταν η εταιρία Dussmann². Εκεί μεταξύ άλλων ως προσωπικό καθαρισμού δουλεύουν γυναίκες, εκ των οποίων πολλές μετανάστριες, κάτω από ιδιαίτερα άθλιες συνθήκες. Μας μπήκε όμως το πρόβλημα, ότι δεν είχαμε καμμία επαφή με τις εκεί εργαζόμενες γυναίκες και ήταν δύσκολο να δημιουργήσουμε κάποιες. Γι' αυτό το λόγο μας φάνηκε σημαντικότερο να ασχοληθούμε σε έναν άλλο τομέα, όπου εργάζονταν μερικοί από μας τους ίδιους και από τον κύκλο των γνωστών μας. Είμαστε της γνώμης, πως έτσι μπορούμε να μειώσουμε τον κίνδυνο μιας πολιτικής αντιπροσώπων. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα να αναπτύξουμε δραστηριότητες στον τομέα των τηλεφωνικών κέντρων. Αυτά προσφέρονταν περισσότερα, καθώς στο Βερολίνο δεν είναι λίγοι οι παροχείς τηλεφωνικών υπηρεσιών με αυξανόμενες ανάγκες σε προσωπικό. Στην πορεία της συνεχούς ενασχόλησής μας με το θέμα ανακαλύψαμε ότι η συμμετοχή της λεγόμενης ανασφαλούς εργασίας (ιδίως και από φοιτητές) σε αυτόν

στακές μορφές οργάνωσης και να συμπεριφέρονται οι μισθολογικές δαπάνες, κάτι που οδηγεί σε ανασφαλείς όρους εργασίας. Εφεξής ο κλάδος είναι σημαντικός, επειδή κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης των εργασιακών συνθηκών ταιριάζει καλά στην προπαγανδισμένη και ιδεολογικά ενισχυμένη δημιουργία θέσεων εργασίας μέσα από "καινοτομίες" και "πολυμέσα". Γι' αυτό υπάρχει ένας τοπικός ανταγωνισμός των ομοσπονδιακών κρατιδίων γύρω από την εγκατάσταση τηλεφωνικών κέντρων. Αυτά προσελκύουν τους πιθανούς επενδυτές μέσω χαλάρωσης των εργασιακών νόμων και μαζικής οικονομικής ενίσχυσης. Στο Βερολίνο π.χ. οι εταιρίες τηλεφωνικών κέντρων έλαβαν από το 1997 μέχρι το 1999 επιδοτήσεις επενδύσεων ύψους 14 εκατ. μαρκών. Σ' αυτές τις εταιρίες η εργασία Σάββατα και Κυριακές επιτρέπεται κανονικά.

Η περίπτωση Audioservice

Η Audioservice ελε ανήκει στη βερολινέζικη εφημερίδα αγγελιών "Zweite Hand". Η εταιρία δε διεκπεραιώνει μόνο την τηλεφωνική παραλαβή αγγελιών προς δημοσίευση, αλλά πουλάει επίσης εισιτήρια για αθλητικές και θεατρικές εκδηλώσεις, και αναλαμβάνει λιγότερο εκτενείς συμβουλευτικές προσφορές για λογαριασμό εντολοδότριων εταιριών. Οι συνθήκες εργασίας είναι - όπως συνήθως σε πολλά τηλεφωνικά κέντρα του Βερολίνου - σαφώς άσχημες: Μικτή ωριαία αμοιβή 15 μαρκά, καμμία προσαύξηση για σαββατοκύριακο και νύχτα, καμμία συνέχιση καταβολής μισθού σε περίπτωση ασθένειας, καθόλου επίδομα αδείας. Η εργασιακή σχέση βασίζεται πάνω σε μια τέτοια σύμβαση βασικού περιεχομένου, που σημαίνει, ότι η Audioservice μπορεί να προσφέρει εργασία, αλλά δεν είναι υποχρεωμένη. Το ίδιο ισχύει για το υποφαινόμενο εργατικό δυναμικό. Το προηγούμενο καλοκαίρι η διεύθυνση αποφάσισε να εισάγει μια σχέση ημερομίσθιου εργάτη στη βάση αυτής της έγγραφης συμφωνίας. Απατούσε από τους ανταποκριτές, να υπογράφουν στο εκκαθαριστικό δελτίο τους για κάθε εργάσιμη μέρα το εξής σημείο: "σύμφωνα με τη συλλογική σύμβαση μεταξύ της Audioservice και

Call Center Offensive

τον τομέα της "νέας οικονομίας" είναι πολύ υψηλή. Στο μεταξύ σε μας οι ενεργοί ανταποκριτές αποτελούν την πλειοψηφία.

Ας προστεθεί ότι όσο τα τηλεφωνικά κέντρα αποτελούν ένα "πρόσφορο" πεδίο, επειδή η πολιτική και τα μήντια τους αποδίδουν ένα σχετικά μεγάλο ενδιαφέρον (βλ. δίπλα), το αποτέλεσμα είναι αντιπαράθεσεις που συμβαίνουν εδώ να τραβάνε ευκολότερα από αλλού μια κάποια δημόσια προσοχή. Όμως εμείς δεν πρόκειται να ισχυριστούμε πως βρήκαμε την αφετηρία για την πολιτική δράση στη σφαίρα του ταξικού αγώνα. Άλλωστε αφετηρία δεν υπάρχει, επειδή οι συγκρούσεις στους διαφορετικούς κλάδους χαρακτηρίζονται από εντελώς διαφορετικούς όρους.

Οι μέχρι τώρα εμπειρίες

Αν και ο στόχος μας εκφράζεται λοιπόν απλά με κατανοητό τρόπο, αυτό δεν ισχύει δυστυχώς για τη μέθοδο επίτευξής του. Καμμία διαθέσιμη θεωρία για τη μεταβολή του κόσμου της εργασίας ή της δομής των κοινωνικών σχέσεων εξουσίας δε μπορεί να παράγει άμεσα μια στρατηγική δράσης, την οποία έχουμε ανάγκη να μεταφτεύσουμε αυτούσια. Επίσης μια ερευνητική ματιά στο αριστερό φάσμα μετά δυσκολίας μπορούσε και μπορεί σήμερα να μας υποδείξει εμπειρίες ή μοντέλα, στα οποία θα μπορούσαμε να προσανατολιστούμε. Έτσι το εγχείρημά μας διαμορφώθηκε ως μια επίμονη και όχι σπάνια μάταιη δοκιμασία.

Παρόλα αυτά σ' αυτή την "πειραματική μέθοδο" υπάρχει και μία δύναμη. Ακριβώς γιατί εξαιτίας όλων των προβλημάτων και των εμπειρικών αντιφάσεων των δραστηριοτήτων μας, μπορέσαμε να πάρουμε οπωσδήποτε μια καλή ιδέα στο "αγωνιστικό πεδίο", δηλ. μέσα στη φύση των κοινωνικών αντιθέσεων συμφερόντων, στις κυρίαρχες σχέσεις εξουσίας όπως και στις υποκειμενικότητες των παικτών. Η "πειραματική" μας προσέγγιση μάς επιτρέπει, σε επιχειρήσεις που εκδηλώνονται συγκρούσεις οποιουδήποτε είδους - από την κατάργηση κάθε ρύθμισης για διαλείμματα μέχρι αυθαίρετες απολύσεις - να αντιδρούμε μαζί με αυτούς που πλήττονται. Αντί να ορμάμε στους τηλεφωνητές με έτοιμα, πύρινα στρατηγικά προγράμματα και να τους λέμε τί "πρέπει να θέλουν", προσπαθούμε να αναπτύσσουμε στρατηγικές μαζί τους.

Βέβαια μερικές φορές αυτό γίνεται αντιληπτό σαν εργαλειοποίηση: κάτω από περιοριστάσεις οι εργαζόμενοι αισθάνονται υπό πίεση, όταν εμείς επιχειρούμε δυναμικά απέναντί τους, να θέτουμε αξιώσεις για τις εργασιακές σχέσεις και να τις απαιτούμε συλλογικά. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο είναι σημαντικό για μας, ότι από κόσμο που έρχεται στις συναντήσεις μας δεν περιμένουμε καμμία αναγνώριση για "ιδεολογικά σταθερές" απόψεις και ότι κατανοούμε την από κοινού διαδικασία συζήτησης ως ανεξάρτητη αποτελέσματος.

Πώς φάνηκε λοιπόν η εργασία μας μέχρι τώρα; Έχουμε οργανώσει περισσότερο ή λιγότερο τακτικές συναντήσεις με ανταποκριτές τηλεφωνικών κέντρων. Εν τούτοις - εκτός της μεσολάβησης για νομικές πληροφορίες - κυρίως επρόκειτο και πρόκειται για τη δημιουργία μιας ανταλλαγής εμπειριών και για τη συζήτηση, του πώς θα μπορούσαμε να επιβάλλουμε αιτήματα ενάντια στη διεύθυνση της εταιρίας. Σχετικά με τις συναντήσεις, αυτές κατέληξαν σε εργασιακούς αγώνες σε δύο τηλεφωνικά κέντρα του Βερολίνου (βλέπε δίπλα). Στηρίζουμε τους ανταποκριτές στους αγώνες τους από τη μία παρέχοντας συγκεκριμένη πρακτική βοήθεια (μεσολάβηση για δικηγόρους, μοίρασμα προκηρύξεων κτλ.), κι από την άλλη προσπαθούμε να προωθήσουμε μια συνεργασία μεταξύ τους, ιδιαίτερα με σκοπό να εμποδίσουμε την αντίπαλη πλευρά να μεταχειριστεί τον έναν εναντίον του άλλου. Αυτή η ανεξάρτητη αποτελέσματος ή πειραματική πρακτική δεν είναι με κανένα τρόπο απαλλαγμένη από αντιφάσεις διαφορετικής ιδιοσυγκρασίας.

1) Το χάσμα μεταξύ των υψηλών (αντικαπιταλιστικών) στόχων μας και της πραγματικής κατά κάποιον τρόπο-συνδικαλιστικής πρακτικής¹ μας σε χαμηλή κλίμακα δε θα μπορούσε να είναι εμφανέστερο. Οι ανεπαρκείς προσωπικές μας πηγές βοήθειας και όχι τα διαθέσιμα οικονομικά εφόδια, είχαν ως αποτέλεσμα ο ρόλος μας στις αντιπαράθεσεις να περιορίζεται σχεδόν αποκλειστικά στο να στέλνουμε τους "πελάτες" μας σε έναν δικηγόρο για εργατικό δίκαιο. Επίσης συγκεκριμένα αιτήματα που προσπαθούμε να επιβάλλουμε από κοινού με τους ανταποκριτές απέναντι στους εργοδότες, δε θεωρούνται ακριβώς ριζοσπαστικά: με αιτήματα για μια ικανοποιητική σύμβαση

του/της κυρίου/ίας τάδε συνάπτονται προθεσμιακές ημερήσιες εργασιακές σχέσεις για τις κάτωθι ημέρες. Η εργασιακή σχέση περιορισμένης διάρκειας αρχίζει με τη δεδηλωμένη για κάθε μέρα ώρα και τελειώνει αυτόματα με τη δεδηλωμένη ώρα λήξης, χωρίς να χρειάζεται μια απόλυση".

Ένα μέρος των ανταποκριτών δεν ήταν πλέον πρόθυμοι να αποδεχθούν αυτές τις εργασιακές συνθήκες, μετά από μερικές συζητήσεις για το εργατικό δίκαιο με την CCO και έναν οργανωμένο από αυτήν δικηγόρο. 30 άτομα υπέγραψαν μια επιστολή προς τη διεύθυνση, όπου ζητούσαν τη μετατροπή των συμβάσεων σε σχέσεις εργασίας απεριορίστου χρόνου με συνέχιση καταβολής μισθού σε περίπτωση ασθένειας, πληρωμένη άδεια και προσαυξήσεις νυχτερινής εργασίας. Επομένως οι απαιτήσεις τους δεν ξεπερνούσαν τα νόμιμα κατώτατα στάνταρτ για εργασιακές συμβάσεις. Η διοίκηση της εταιρίας αντέδρασε εν πρώτοις με απολύσεις και με την πρόσκληση σε ατομικές συνομιλίες, στις οποίες προσπάθησε να κάνει τους ανταποκριτές να αποδεχθούν τη νέα ρύθμιση. 17 από αυτούς δε φοβήθηκαν τις απειλές και συνέταξαν μια δεύτερη επιστολή, όπου επικύρωσαν για άλλη μια φορά την πρώτη και πέρασαν για την επαναπρόσληψη των απολυμένων. Ύστερα οι περισσότεροι από αυτούς απολύθηκαν με τον ίδιο τρόπο και σύρθηκαν στο εργασιακό δικαστήριο. Εκεί όμως 13 άτομα κατάφεραν μέσα από "φιλικούς συμβιβασμούς" να κερδήσουν αποζημιώσεις μεταξύ 500 και 4900 μάρκων. Από τότε στην Audioservice επικρατεί ξανά "ηρεμία".

Η περίπτωση Hotline

Η Hotline Υπηρεσίες Επικοινωνίας επε είναι ένα τηλεφωνικό κέντρο με περίπου σήμερα 140 εργαζόμενους, εκ των οποίων 20 έως 30 μόνιμα διορισμένοι: οι υπόλοιποι, κυρίως φοιτητές, εργάζονται σε μερική απασχόληση. Από το Δεκέμβριο 2000 που απολύθηκαν 60 ανταποκριτές, μέσα στις γραμμές των φοιτητών προέκυψε μια συνωματική πρωτοβουλία για εργατικό σωματείο. Η διεύθυνση όμως απέκλεισε την παρακίνηση του συνδικάτου εργαζομένων στα μίντια, να συγληθεί μια συνέντευξη προσωπικού με σκοπό την εκλογή μιας εφορευτικής επιτροπής (για την εκλογή σωματείου εργαζομένων). Αντ' αυτού απείλησε με απολύσεις και μειώσεις μισθών.

εργασίας σύμφωνα με τους νόμους όρους ή για τη δημιουργία ενός σωματείου προσωπικού υπολειπόμαστε μακράν, όπως φαίνεται, από κλασικά συνδικαλιστικά αιτήματα π.χ. στο πλαίσιο συλλογικών διαπραγματεύσεων. Το (παράπλευρο) φαινόμενο της μετριοφροσύνης προκύπτει από τις συνθήκες του "αγωνιστικού πεδίου", στο οποίο κινούμαστε: στη σχετικά αδύναμη διαπραγματευτική θέση των μισθωτών σε γενικό επίπεδο (και επίσης των συνδικάτων) ενώπιον της υψηλής ανεργίας, προστίθενται από την εμπειρία μας και άλλες συνθήκες, οι οποίες μέχρι τώρα έχουν εμποδίσει μια κοινή δράση των εργαζομένων στον τομέα αυτό. Θεωρούμε αποφασιστικούς κυρίως τους επόμενους τρεις παράγοντες:

α) Η ισχυρή ελαστικοποίηση του εργασιακού χρόνου και η υψηλή διακύμανση της απασχόλησης βλάπτουν την επικοινωνία μεταξύ των τηλεφωνητών. Έτσι γίνεται δύσκολη η διαμόρφωση συλλογικότητας, ενός "εμείς" που θα μπορούσε να δράσει για όσα δεν ανέχεται.

β) Οι οριζόντιες ιεραρχίες και η "νέα επιχειρηματική κουλτούρα" ευνοούν την ταύτιση με τα συμφέροντα της διεύθυνσης. Το πρόσχημα της "συλλογικής ταυτότητας" μπορεί να είναι αποτελεσματικό τουλάχιστον για όσο καιρό η επιχείρηση "πάει καλά".

γ) Οι φοιτητές-ανταποκριτές δεν είναι συχνά έτοιμοι να συγκρουστούν με τους όρους εργασίας τους, επειδή αυτοπροσδιορίζονται πρώτα μέσα από τις σπουδές τους και τον συνδεόμενο με αυτές επαγγελματικό σχεδιασμό. Αφ' ετέρου προκύπτουν άλλα προβλήματα για άλλες ομάδες εργαζομένων στα τηλεφωνικά κέντρα, όπως οι εργαζόμενοι στα κρατικά μέτρα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και οι διαμεσολαβημένοι (και επιδοτούμενοι) από τη δημόσια υπηρεσία απασχόλησης μακροχρόνια άνεργοι. Ο φόβος να ξαναχάσουν τη δουλειά τους, τους εμποδίζει πολύ στο να αρθρώσουν τη δυσαρέσκειά τους και να ριψοκινδυνεύσουν εάν υπάρξει ανάγκη.

Σ' αυτή την κατάσταση συχνά είμαστε αντιμέτωποι πρώτα απ' όλα με την αναγκαιότητα να αλλάξουμε κάτι στον τρόπο αντίληψης των εργαζομένων. Όχι σπάνια αποβλέπουμε πρώτα στη διάρκεια μιας προοπτικής, σύμφωνα με την οποία οι μεμονωμένοι ανταποκριτές αντιμετωπίζουν εντελώς ατομικά την κατάστασή τους ως μισθωτούς, δηλ. να αντιλαμβάνονται τους

εαυτούς τους ως "επιχειρηματίες εργατικής δύναμης στην ελεύθερη αγορά". Διότι μορφές δράσης που μπορούν να βελτιώσουν βασικά τις συνθήκες εργασίας, είναι εφικτές μόνο μέσω συλλογικών μορφών εκπροσώπησης συμφερόντων, και όχι μέσω ατομικών διαπραγματεύσεων μεταξύ εργαζομένων και διευθυντών.

2) Μια δυσκολία που συνδέεται με τα παραπάνω, προκύπτει από το γεγονός ότι τα ελαστικά ωράρια εργασίας στα τηλεφωνικά κέντρα διευκολύνουν την ανάγκη πολλών ανταποκριτών για χρονική αυτοτέλεια. Ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων εκπορεύονται από το ότι θα έπρεπε να ανέχονται τις άσχημες εργασιακές συνθήκες και την ανεπαρκή προστασία έναντι απόλυσης, υπέρ της δυνατότητας να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων κατά τη διάρκεια της οργανωτικής διαστρωμάτωσης. Ιδίως φοιτητές/ριες, αλλά και εργαζόμενες μητέρες μερικής απασχόλησης όπως και κόσμος, που με την εργασία στα τηλεφωνικά κέντρα επιδιώκει ένα πρόσθετο εισόδημα, αναγκάζονται να αποδέχονται βάρδιες περισσότερο ή λιγότερο ανάλογα με τον προγραμματισμό της ζωής τους. Εδώ πολύ συχνά απορρύνονται εξισωτικές συμβάσεις εργασίας σαν εμπόδιο της δήθεν ελευθερίας του να εργάζεσαι όποτε και όσο συχνά θέλεις. Παρόλα αυτά και οι δύο αυτές αρχές - η κοινωνική διασφάλιση και η (σχετικά) ελεύθερη οργάνωση του χρόνου - δεν πρέπει κατανάγκην να αποκλείονται. Αξίζει να παρακολουθούμε συνεχώς αυτό το νευραλγικό ζήτημα. Κατά τη γνώμη μας αποτελεί μια πρόκληση και για άλλους τομείς της "νέας οικονομίας".

3) Επιπλέον προστίθεται η διαφορά μεταξύ μιας πολιτικής προοπτικής πάνω στην εργασιακή κατάσταση και μιας προοπτικής, που προκύπτει από την ατομική θέση του καθενός. Για την πρώτη ίσως είναι πολύ σημαντικό, π.χ. να ασκεί διεκδικητική αγωγή μετά από απόλυση, με σκοπό να επιφέρει βελτιώσεις στην επιχείρηση. Αντίθετα ειδικά από την ατομική σκοπιά του καθενός ξεχωριστά ίσως είναι σημαντικότερο να αναζητήσει δουλειά σε ένα άλλο τηλεφωνικό κέντρο, γιατί στην προηγούμενη εταιρία φοβάται περισσότερο ή λιγότερο διάφορα λεπτεπίλεπτα μέτρα πίεσης μέχρι και απροκάλυπτες προσβολές από συναδέλφους για να φύγει από την επιχείρηση. Μια παρόμοια αντίθεση προοπτικών ανοίγεται όσον αφορά διαπραγματεύσεις ενώπιον

Call Center Offensive

Σε δύο συνελεύσεις στο τέλος του Ιανουαρίου 2001, τα μέλη της πρωτοβουλίας για σωματείο εργαζομένων απαιτήσαν για πρώτη φορά ανοιχτά την ίδρυσή του. Αφότου η διεύθυνση δεν μπόρεσε να αντιμετωπίσει τις επιτροπές προσωπικού και εκπροσώπων σωματείου που πρότεινε η πρωτοβουλία, απαλλάχθηκε του προβλήματος: 23 ανταποκριτές απολύθηκαν και εν μέρει τιμωρήθηκαν με άμεση αποχώρηση εισόδου στο κτίριο της εταιρίας.

Όλοι όσοι επλήγησαν κατέθεσαν αγωγές για αποζημίωση απόλυσης και επαναρπρόληψη. Μετά το άγχος των τελευταίων εβδομάδων η διεύθυνση φάνηκε ότι προσπαθεί να αποκαταστήσει την κοινωνική ειρήνη μέσα στην επιχείρηση. (Σήμερα η προσπάθεια αυτή φαίνεται λιγότερο. Προς στιγμήν απειλεί μαζί με έγγραφες προειδοποιήσεις και απολύσεις. Από τα εκβιαστικά μέτρα πλήττονται ιδιαίτερα, οι ανταποκριτές, που η διεύθυνση θεωρεί ικανούς να κάνουν κάτι με τους απολυμένους). Εκτός τούτου με τη μεσολάβηση της δημόσιας υπηρεσίας απασχόλησης διορίζονται επανεκπαιδευόμενοι με ευνοϊκό μισθολογικό κόστος.

Τελικά αυτός ο εργατικός αγώνας διατάραξε εις βάθος την επιχειρηματική φιλοσοφία των οριζόντιων ιεραρχιών και λοιπών σχεδιασμών της νέας οικονομίας, φιλοσοφία που μέχρι τώρα αναπαράγεται με κόπο. Ένα μέσο πίεσης πάνω στη διεύθυνση ήταν επίσης η εργασία τύπου των απολυμένων και της CCO. (Πρόσφατα η Hotline αντέδρασε με μια απαγορευτική αγωγή κατά του εκπροσώπου των απολυμένων). Ως ιδιαίτερα τροπικό σημείο φάνηκε το εξής: όταν ο κύριος πελάτης της εταιρίας πληροφορήθηκε από την Berliner Morgenpost τις κόντρες στο τηλεφωνικό κέντρο, σκέφτηκε να αναζητήσει άλλον παροχέα υπηρεσιών, αφού σε αυτόν δημιουργήθηκαν αμφιβολίες για την ικανοποιητική διεκπεραίωση των κλήσεων.

call center
offensive

του δικαστηρίου εργασιακών υποθέσεων. Σύμφωνα με την πολιτική προοπτική συνίσταται να εκδικάζονται όσο περισσότερες ενστάσεις γίνεται, με σκοπό την επίτευξη ενός είδους δεδικασμένου, όπου παράνομες εργασιακές συμβάσεις ή και τελείως προφορικές συμφωνίες "κυριών" να μεταμορφώνονται αναδρομικά σε επίσημους όρους απασχόλησης με τα κατάλληλα δικαιώματα, έτσι ώστε οι μελλοντικές "γενιές" να αναφέρονται σε αυτούς τους όρους. Αυτό όμως κοστίζει πολύ χρόνο, νεύρα και ενέργεια για τα σχετικά άτομα. Συνήθως είναι ασαφές, από πού θα ζουν μέχρι το τέλος των διαπραγματεύσεων, έτσι που η πίεση για φιλικό συμβιβασμό σε μια αντικειμενικά όχι υψηλή αποζημίωση να είναι μεγάλη. (Βέβαια σε μερικές περιπτώσεις η αποζημίωση μπορεί να φαίνεται υποκειμενικά ως πλουσιοπάροχη μπροστά στη στενή οικονομική κατάσταση).

Συμπέρασμα

Ως τώρα οι εργασιακές συνθήκες δεν έχουν βελτιωθεί αισθητά ούτε στην Audioservice ούτε στη Hotline. Αντίθετα στη Hotline ελατρώθηκε μια πτώση θερμοκρασίας στο εργασιακό κλίμα. Οποσδήποτε εκεί υπάρχουν θετικά σημάδια για να ενεργοποιηθεί στο μέλλον ένα συμβούλιο προσωπικού που να υποστηρίζει τους ανταποκριτές στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του. Και στις δύο περιπτώσεις δεν μπορέσαμε να αντιτάξουμε στις απολύσεις τίποτα ουσιαστικό. Ωστόσο τουλάχιστον υπολογίζουμε εν μέρει τη δέσμευσή μας, ότι οι ανταποκριτές δεν δέχτηκαν απλά τις απολύσεις, αλλά επιτέθηκαν δικαστικά εναντίον τους και επιπλέον εξασφάλισαν την αμοιβαία αλληλεγγύη. Τελικά ούτε το αυξανόμενο ενδιαφέρον για την εργασία μας ούτε και ο αντίπαλος που ήδη αναφέρθηκε στα μήντια δε δυναμώνουν την ελπίδα μας, πως έχουμε τη δυνατότητα να κινήσουμε κάτι από κοινού με άλλους.

Προσπαθούμε να επιβιώσουμε όσο καλύτερα γίνεται με τις γνωστές δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, αντί να τις αγνοούμε. Γι' αυτό πρώτα πρέπει να αναγνωρίσουμε όσο το δυνατόν με σαφή τρόπο τις περιγραφόμενες διαστάσεις απόψεων. Στην πράξη αυτές προέρχονται από έναν κατά κάποιο τρόπο καταμερισμό ρόλων: πρωτίστως εκτελούμε ένα είδος λειτουργίας πολλαπλασιαστή με την ευρύτατη έννοια: μπορούμε να μειώσουμε τα ατομικά ρίσκα (π.χ. στη μορφή απολύσεων) των σχετικών ανταποκριτών. Αυτό οδηγεί στην ανάγκη να σεβαστούμε αμοιβαία τις απόψεις. Προκύπτουν όμως όλο

και νέα προβλήματα, και πάνω σ' αυτά προσανατολίζεται η περαιτέρω ανάπτυξη των στρατηγικών μας. Αυτές δεν αποκλείουν πραγματικούς τρόπους δράσης (υποστήριξη τηλεφωνητών που θέλουν ένα συμβούλιο εργαζομένων, μεσολάβηση για δικηγόρους...).

Σε περιόδους, που η πίεση για εργασία οξύνεται με κάθε τρόπο, που η ποιότητα ζωής πολλών ανθρώπων επιδεινώνεται, και που οι κοινωνικές τάσεις εξατομικεύονται τα αντιλαμβάνονται πάντα σαν πεπρωμένο τους, είναι ήδη πολύ ότι δεν είμαστε πραγματικά τόσο αδύναμοι (όπως θέλουμε να θεωρούμε τους εαυτούς μας), κάθε φορά που τα "παραδείγματα" των ανταποκριτών και άλλων εργαζομένων μπορούν να δείξουν, πως είμαστε σε θέση να καταφέρουμε κάτι.

Call Center Offensive, Berlin

Σημειώσεις:

1. Έτσι ονομάζεται μια ειδική μέθοδος εργατικής παρέμβασης, που αναπτύχθηκε στην Ιταλία τη δεκαετία του '60. Σ' αυτήν οι ερευνητές δεν εννοούνται σαν ένα εξωτερικό υποκείμενο στο εργοστάσιο. Ανάθετα γίνονται οι ίδιοι ενεργό μέρος των αντιπαραθέσεων μέσα στις παραγωγικές μονάδες, αφού καταλαμβάνουν μια θέση εργάτη.

2. Στο Βερολίνο συνδέουν την "Dussmann" με το ομώνυμο πολυκατάστημα πολιτισμού. Είναι λιγότερο γνωστό, ότι αυτό αποτελεί μόνο ένα τμήμα της εταιρίας. Η Dussmann αναπτύσσει πολύ πιο επικερδείς δραστηριότητες στον τριτογενή τομέα του καθαρισμού κτιρίων καθώς και της φύλαξης. Σε δημόσιες εκδηλώσεις ο πρόεδρος του ομίλου δεν μιλάει με μικρόφωνο, για να εξημελεί τα προτερήματα των χαμηλών δαπανών.

3. Με την "κατά κάποιο τρόπο-συνδικαλιστική πρακτική" εννοούμε εκάστοτε δραστηριότητες, που στοχεύουν στη μείωση του ανταγωνισμού μεταξύ του εργατικού δυναμικού.

4. Εδώ προϋποθέτουμε ως γνωστό ότι η ελαστικοποίηση της χρήσης προσωπικού, του φόρτου εργασίας και του ωραρίου αντιστοιχούν σε ένα έμφυτο επιχειρηματικό συμφέρον.

5. Απ' όσο ξέρουμε σε ένα τηλεφωνικό κέντρο της Citibank υπήρξαν εν μέρει εργασιακές συμβάσεις, που καθιστούσαν δυνατόν να σταματάς τη δουλειά π.χ. ακόμη και για ένα χρόνο.

6. Δεν ήταν ιδιαίτερα σπάνια η εμφάνιση αυτής της διαφωνίας για την προοπτική στο ίδιο και το αυτό πρόσωπο.

7. Ας συμπληρωθεί βέβαια εδώ, πως η ομίχλη του "είμαστε μια οικογένεια" άρχισε ήδη να αραιώνει, προτού διαδοθούν τα σχέδια της ίδρυσης σωματείου προσωπικού. Ο λόγος γι' αυτό ήταν οι πολυάριθμες απολύσεις ως συνέπεια μιας εφήμερης άρχιμης θέσης της εταιρίας από πλευράς ανάληψης παραγγελιών.

8. Ενίοτε μεμονωμένα άτομα κατείχαν ταυτόχρονα δύο ρόλους: εν τέλει πολλοί από μας εργάζονται στο τηλεφωνικό κέντρο. Αυτό δηλαδή απαιτεί ανώνυμες δημοσιεύσεις...

επαγγελματίες ή εναλλακτικοί

Το σύνθημα "αλήτες-ρουφιάνοι-δημοσιογράφοι" παραμένει πολιτικά ενεργό από όσους εναντιώνονται στη διαμεσολάβηση των κοινωνικών/πολιτικών σχέσεων από τα ΜΜΕ. Το αντι-ΜΜΕ ζήτημα δεν πηγάζει μόνο από έναν εμπειρισμό, αλλά αποτελεί και ζήτημα ταξικής συνείδησης. Απάντηση στη μεσολάβηση δεν είναι ούτε το γλύψιμο για τη μη απαξίωση/αποσιώπηση της πολιτικής μας ύπαρξης και δράσης από τα ΜΜΕ, ούτε μια λογική διαφήμισης μέσα από αυ-

τοί που δουλεύοντας στα πεσθήρια και στις αποθήκες, βιώνουν τις πρεστικές και ανασφαλείς εργασιακές συνθήκες.

Ένα θανατηφόρο εργατικό ατύχημα σε μια αστική εφημερίδα (όπως η ελευθεροτυπία), δεν πρόκειται να αλλάξει τη στάση απέναντι στα ΜΜΕ. Τα πρόσωπα-φορείς του γραπτού λόγου και της μηντιακής ιδεολογίας ήταν και είναι ο εχθρός. Ο εχθρός που αλλάζει πρόσωπο και προσφέρει ευκαιρίες δημοσιότητας, που δε-
λεάζει σε στιγμές έκτακτης ανάγκης, όταν το κράτος σπι-

αλήτες; -ρουφιάνοι; -δημοσιογράφοι

τά, αλλά η αυτονομία της παρέμβασης στο δημόσιο χώρο. Αυτή προϋποθέτει την αυτοοργάνωση δικών μας μέσων που βασίζονται σε ποιοτικές πολιτικές αρχές, σε άμεσες κοινωνικές σχέσεις και διαδικασίες, και όχι σε λογικές εμπέλειας-τεχνικών πλεονεκτημάτων. Για παράδειγμα το μοίρασμα προκηρύξεων ή εντύπων χέρι με χέρι, οι αφίσες, οι διαδηλώσεις και οι δημόσιες συζητήσεις, περιέχουν μια αμεσότητα ανταγωνιστική στο αστικό πέλαγος των εικονικών-πληροφοριοποιημένων σχέσεων. Στόχος μας λοιπόν είναι η επανοικειοποίηση του δρόμου, εκεί πραγματώνεται η προπαγάνδα μας και όχι στις οθόνες. Δεν τρέφουμε αυταπάτες για την αντικειμενική ενημέρωση και την "απελευθερωμένη" πληροφορία που ευαισθητοποιεί την κοινή γνώμη. Κι αυτό γιατί δε θεωρούμε κανένα πολιτικά σκεπτόμενο άτομο ότι παρασύρεται στο "σωστό" δρόμο, ούτε ότι πείθεται. Η τριβή με τον ταξικό ανταγωνισμό είναι μια πολεμική διαδικασία, απαιτεί καταρκήν προσωπικές αρνήσεις και στάσεις απέναντι στα κίνητρα αυτού του πολιτισμού, και παραπέρα σαφείς πολιτικές σχέσεις, θέσεις και ευθύνες. Η άποψη "καμία συνεργασία με τα ΜΜΕ" πρέπει να είναι κάτι δεδομένο, μια αδιαπραγμάτευτη αφετηρία. Τί μπορούμε να περιμένουμε δηλαδή από τους συμπαθούντες θεατές κάθε είδους, σε ένα σύστημα που δε φοβάται τις συμπάθειες αλλά τις πράξεις; Τίποτα!

Έπειτα δε ξεκνάμε ότι τα ΜΜΕ είναι κάτεργα εργασίας. Κι η εργασία είναι η σκληρή βάση του καπιταλισμού. Όλοι όσοι ερωτοτροπούν με τα ΜΜΕ - εδώ σημασία δεν έχει το αντιεξουσιαστικό ή αριστερό προσωπείο, ο βίαιος ή ρεφορμιστικός ρομαντισμός - διαγράφουν ηθελημένα τη δομική συνθήκη μεταξύ αφεντικού και εργάτη, στο όνομα μιας ελευθεριακής εφημερίδας ή ενός φιλο-αντιεξουσιαστί δημοσιογράφου, που προσφέρουν "έδαφος" για προσέγγιση των μαζών. "Ποιός διαβάζει την εφημερίδα", "τί είναι το επάγγελμα του δημοσιογράφου", "ποιοί είναι αφεντικά, τσιράκια τους και προλετάριοι στα ΜΜΕ", είναι ερωτήματα που απαντούνται εύκολα. Ταξικά αδέλφια μας δεν είναι σε καμιά περίπτωση οι δημοσιογράφοι (που ξέρουν πότε να το βουλώνουν και πότε να το παίζουν ριζοσπάστες), σε όποιο επίπεδο κι αν βρίσκονται, αλλά αυτοί που κάνουν τη βρώμικη δουλειά, η οποία δε φαίνεται στα πρωτοσέλιδα:

μώχνει την αντισυστημική δράση και το κοινωνικό τοπίο αποκαλύπτεται ασφυκτικό. Η μεσολάβηση οδηγεί στην ει-
κονικότητα και στην ήττα των πολιτικών σχέσεων. Και βέβαια το πρόβλημά μας δεν είναι η αποσιώπηση. Το αντίθετο, η προβολή-διαστρέβλωση εμπεριέχεται στη λογική "αξιοποίησης" κάθε γεγονότος. Κερδισμένοι από την διαμεσολαβημένη δημοσιότητα είναι μόνο τα αφεντικά και τα στελέχη (δηλ. οι δημοσιογράφοι) των ΜΜΕ, είτε για λόγους ακροαματικότητας είτε για λόγους ανταγωνισμού συμφερόντων μεταξύ τους. Με λίγα λόγια η δημοσιοποίηση ενός γεγονότος που φοβίζει μια εφημερίδα, δεν εμποδίζει τη δημοσιοποίησή του από μια ανταγωνιστική της.

Δε ζητιανεύουμε, δεν προσκυνάμε δημοσιογράφους, οποιασδήποτε κλάσης και πολιτικής καταγωγής. Το περιβάλλον των μίντια βρίθκει από κυπατζήδες, προδότες και πρώην "επαναστάτες"...

Τέλος, πρέπει να θίξουμε και τη μόδα του κυβερνοχώρου: κάθε κομπούτερ και ένας επαναστάτης. Εδώ το θέαμα της οθόνης έχει εισβάλλει για τα καλά σε μια πολιτική αντίληψη ήδη χαμηλού επιπέδου. Αναφερόμαστε στην εναλλακτική δημοσιογραφία των indymedia, και δεν αδιαφορούμε απλά. Λέμε ρητά ότι είναι επικίνδυνα. Όσοι οργανώνουν αυτό το κόλπο ή συμμετέχουν σε αυτό, βρίσκονται τουλάχιστον με το ένα πόδι στο στρατόπεδο της δημοσιογραφίας, και αυτό μας αφορά άμεσα ή έμμεσα. Επειδή η πληθότητα συμβαδίζει με την επικαδυνότητα, τα indymedia γίνονται γήπεδο για λογαριασμό του κράτους και μάλιστα των βίαιων μηχανισμών του. Η ανωνυμία κρύβει στην καλύτερη ανευθυνότητα και στη χειρότερη μπάτσους ή παρα-

κρατικούς. Ως προς την ουσία, ισοδυναμεί με ρουφιανιά (ανεξάρτητα αν γίνεται λόγω αφέλειας) να κυκλοφορούν στο διαδύκτιο ειδήσεις και σχόλια για ενέργειες πριν καν γίνουν ή για συζητήσεις που τις προετοιμάζουν. Η καταστολή δεν ζει στον κόσμο της! Εκτός αυτού ξέρουμε πως η ανώνυμη παρέμβαση των εκθρών μας μπορεί να σπείρει εύκολα χάος και σύγχυση, αφού στην κοινωνία του θεάματος η είδηση γίνεται "γεγονός" και δεν είναι λίγοι οι θεατές που τα "καταναλώνουν" με τον τρόπο τους. Όποιος λοιπόν σέβεται τον εαυτό του ως πολιτικό υποκείμενο και τους συ-

ντρόφους του, πρέπει σύντομα να τελειώνει με το θέμα. Σε περιόδους που βρωμάνε κρατικές παγίδες, τόσο η ανευθυνότητα όσο και η ευθύνη απόψεων και πράξεων είναι καταλυτικές...

Από τη Σρεμπρένιτσα στη Τζενίν...

Η ισραηλνοπαλαιστινιακή διένεξη, που επανήλθε στο προσκήνιο με τη δεύτερη ιντιφάντα, είναι μια ιστορία δεκαετιών που απαιτεί εκτεταμένη μελέτη. Εδώ θεωρούμε ότι πρέπει να αναφερθούμε στο πρόβλημα πρώτα μέσα από το πρίσμα της ελληνικής κοινωνίας, γιατί αυτό μας αντιστοιχεί όταν δεν είμαστε αυτοί που αιμορραγούν. Αν και για το εκεί μέτωπο μπορούν να ειπωθούν πολλά, θα θίξουμε τα απολύτως βασικά (κατά τη γνώμη μας).

Ο επιλεκτικός αντι-ιμπεριαλισμός κάνει την εμφάνισή του και στην περίπτωση του παλαιστινιακού ζητήματος. Οι σοσιαλδημοκρατικές και πατριωτικές συνιστώσες του, βάζουν τους όρους για μια "ευαισθητοποιημένη" κοινωνία πολιτών. Οι συναυλίες των εθνοστάρ και οι πορείες με πορτραίτα του Αραφάτ δεν αποτελούν παρά τμήμα της εθνικής ενότητας που γράφει την ιστορία στα μέτρα της. Σε τέτοια πανηγύρια υπάρχει ρόλος για όλους, από την αριστερά μέχρι το ιδεολόγημα της "εκτροπής". Εμείς δε συμβάλουμε με τη συμμετοχή μας στη δια-

Από ποιά θέση μιλάει ή "λυπάται" η ελληνική κοινωνία; Ο ανθρωπισμός της ανατρέχει πρώτα στον πασοκικό φιλοαραβισμό του '80 και μετά στις εικόνες των ΜΜΕ. Απ' την άλλη η σχιζοφρένεια που τη διακρίνει δεν διαχωρίζεται από το ιμπεριαλιστικό της πρόσωπο κατά τη δεκαετία του '90. Το σίγουρο είναι πως αυτή η κοινωνία, που αν και φανατικά χριστιανική συμπαθεί τους παλαιστίνιους κάθε "είδους", δεν αντιφάσκει αλλά ξέρει να ελίσσεται με θράσος. Είναι η ίδια κοινωνία που στο κοντινό παρελθόν μιλούσε για μουσουλμανικά τόξα, και για φονταμενταλιστές της Βοσνίας και του Κοσόβου. Η ίδια υποστήριξε τον Μιλόσεβιτς ως αντι-ιμπεριαλιστή και εχθρό της νεάς τάξης πραγμάτων, ενώ μετά τον αποκήρυττε για τα εγκλήματά του στεκόμενη στο πλευρό της διεθνούς κοινότητας. Μήπως το σύνθημα "ελλάς-σερβία-συμμαχία" και η υλική συμβολή του στην εξόντωση χιλιάδων μουσουλμάνων της Βοσνίας, δεν απέχουν και πολύ από την Τζενίν ή την πολιορκία άλλων παλαιστινιακών πόλεων;

νικούς ή πολυεθνικούς θύλακες. Μήπως οι επαρχιώτες νοικοκυραίοι που πυροβολούν μετανάστες εργάτες, θυμίζουν κάτι από ένοπλους ισραηλινούς εποίκους της Δυτικής Όχθης ή της Γάζας, που εξασκούνται στο άθλημα του ελεύθερου σκοπευτή;

Ο αντισημιτισμός δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο της γερμανικής κοινωνίας, υπάρχει και στην Ελλάδα λόγω ορθοδοξίας, όπως και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η συμπάθεια προς τους παλαιστίνιους είναι φανερή εργαλειοποίηση, που ερμηνεύεται σύμφωνα με το δόγμα "ο εχθρός του εχθρού μου είναι φίλος μου". Είναι το ίδιο κόλπο που βλέπουμε με τους κούρδους λόγω τουρκίας.

Γιατί η Ελλάδα να μην είναι το Ισραήλ των Βαλκανίων, δηλ. μια ανεπτυγμένη χώρα περικυκλωμένη μόνο από εχθρικά κράτη; Τί σημαίνει για την ελληνική κοινωνία, που απολαμβάνει την καταναλωτική ευημερία της, να αναζητεί κατά καιρούς άλλοθι αλληλέγγυης και ανθρωπιστικής βοήθειας στο δράμα κάθε αραβικού ή βαλκανικού

Τάξη

ώνιση τέτοιων γεγονότων, γιατί απλά δεν τρέφουμε αυταπάτες ότι εκεί υπάρχει ένα "ανοικτό" πεδίο που επιδέχεται οποιαδήποτε παρέμβαση από τη μεριά μας.

Αλλάζουν μόνο ο τόπος και το όνομα των κολασμένων. Ποιός επιλεκτικός αντι-ιμπεριαλιστής μίλησε για τους Έλληνες εθελοντές που πολεμούσαν στο πλευρό των σερβοφασιστών και πολιορκούσαν μουσουλμα-

λαού; Εμπιστευόμαστε τον μικροαστισμό, τη μικροϊδιοκτησία, τον χριστιανικό συντηρητισμό και το ελληνικό φιλότιμο; Όχι!

Υπάρχει επίσης η φετιχιστική αντίληψη για τους παλαιστίνιους που ξεπερνάει τα

όρια του λαϊκισμού και καταλήγει πολλές φορές σε “επαναστατική” ειδωλολατρεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η χρήση φωτογραφιών, ιδίως με πιτσιρίκια, που έχει γίνει συνώνυμη μιας δογματικής αλληλεγγύης χωρίς περιεχόμενα και κριτική, βασισμένη σε κατάλοιπα τριτοκοσμισμού. Έτσι ο καθένας με ευκολία επικαλείται την μηντιακή εικόνα ενός επαναστατικού φετιχ και όχι μια σοβαρή πολιτική άποψη, ιστορικά και κοινωνικά προσδιορισμένη. Ουσιαστικά με αυτή τη στάση κάνουν παιχνίδι πάνω στα πτώματα των κολασμένων. Άλλο παράδειγμα είναι το σύνθημα “*Ιντιφάντα παντού*”, που κάλλιστα εκφράζει το μίσος κάθε μητροπολιτάνου απέναντι στο καπιταλιστικό σύστημα. Το γεγονός όμως ότι το ίδιο σύνθημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και από ακροδεξιούς λόγω αντιεβραϊσμού, πρέπει να μας προβληματίζει. Ας μην χαρίζουμε επομένως εύκολα ασάφειες στους εχθρούς μας, αφού είμαστε σε θέση να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι και διακριτοί μέσα στην μητροπόλη. Για παράδειγμα άλλη βαρύτητα έχει να λες “ταξική ή αντεθνική ιντιφάντα παντού”.

ΕΝΑΝΤΙΟΝ

μπεριαλιστικό υποκείμενο, κλείνουν τα μάτια τους στην πραγματική διάσταση της επίθεσης του κεφαλαίου, η οποία δεν είναι παρά ταξική. Η σημερινή κλιμάκωσή της στοχεύει σε περαιτέρω εξαθλίωση και στρίμωγμα των παλαιστίνων. Για τα ισραηλινά αφεντικά δεν είναι καθόλου εχθρική η κρατική ρύθμιση μιας κοινωνίας που τους παρέχει φθηνή εργασία σε συνεργασία με την όποια παλαιστινιακή αρχή. Ένα κράτος δηλαδή για την αναπαραγωγή και πρωταρχική επιτήρηση μιας εργατικής δύναμης χωρίς στοιχειώδη εργασιακά δικαιώματα, το οποίο στην καλύτερη θα παρέχει αυταπάτες εθνικής ιδεολογίας και ελευθερίας.

Η εθνικοποίηση των εσωτερικών αντιθέσεων κάθε κοινωνίας είναι ιδεολογία των αφεντικών. Σ’ αυτήν μερίδιο έχουν και τμήματα της παγκόσμιας αριστεράς (αν και σήμερα η λέξη έχει εκφυλιστεί από τους φορείς της και συνήθως δεν ανταποκρίνεται στο επαναστατικό της παρελθόν), πόσο

ισλαμισμού στα κατεχόμενα (συχνά και με την στήριξη του Ισραήλ) πρέπει να ειπωθεί ως αντίβαρο στις αριστερές τάσεις κοινωνικής χειραφέτησης, οι οποίες εμφανίστηκαν από τη δεκαετία του ‘70 και σίγουρα άσκησαν μεγάλη επιρροή εντός και εκτός της παλαιστινιακής κοινωνίας. Αυτές οι τάσεις είναι που ασφυκτιούν και ισοπεδώνονται στην παρούσα φάση. Θεωρούμε ότι το μεγαλύτερο μέρος των νεολαίων της ιντιφάντα, που κατεβαίνει στο δρόμο και πετάει πέτρες, αγωνίζεται ενάντια στη στρατιωτική κατοχή και τον έλεγχο της καθημερινής ζωής τους - τόσο από τον ισραηλινό στρατό όσο και από την παλαιστινιακή αρχή και την αστυνομία της - και όχι για εθνικούς σκοπούς.

Η κατάσταση έκτακτης ανάγκης που επιβάλλουν τα αφεντικά μετά της 11/9/2001, δεν θα αρκεστεί στο Αφγανιστάν και την Παλαιστίνη. Τα μέτωπα που εξελίσσονται και όσα προετοιμάζονται αποτελούν μέρος

Τάξις

Το πλήρες σχέδιο του ισραηλινού κράτους για την “ειρήνη” ήταν, και δεν θα μπορούσε να συμβαίνει διαφορετικά, ο έλεγχος της ταξικής και της πολιτικής σύνθεσης της παλαιστινιακής κοινωνίας.

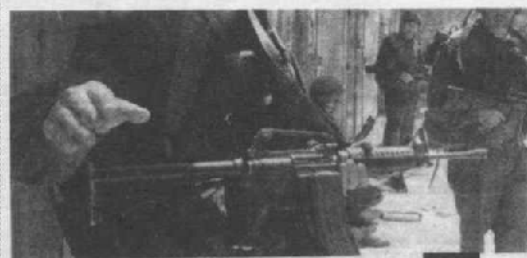
(Sarajeno no 7, ένθετο στην εφημερίδα 3η γενιά no 44, Μάρτιος 2002)

Απόψεις που ανακυκλώνουν το σχήμα του διαχωρισμού σε “καλό” και “κακό” λαό, οδηγούν σε συναισθηματοποίηση των αντίπαλων ομάδων και στο πρόταγμα της κρατικοποίησης των παλαιστίνων ως λύση του προβλήματος. Έτσι τα ιδεολογικά αδιέξοδα που ανάγουν το Ισραήλ σε πiónι του αμερικάνικου μπεριαλισμού και τον “παλαιστινιακό λαό” σε επαναστατικό αντι-

μάλлон της ελληνικής που σχεδόν στο σύνολό της κολυμπάει στα σκατά του πατριωτισμού και του σοσιαλκρατισμού.

Είμαστε αλληλέγγυοι στον παλαιστινιακό πληθυσμό που αποτελεί τον σκληρό κορμό της εργατικής τάξης του Ισραήλ και όχι στο καθεστώς αστυνομικού κράτους και μονοπωλικού καπιταλισμού του Αραφάτ. Ξέρουμε τον ρόλο της ισλαμικής Χαμάς που από την πρώτη ιντιφάντα επεδίωξε τον περιορισμό του πρωτοποριακού για τον αραβικό κόσμο παλαιστινιακού γυναικείου κινήματος. Ξέρουμε επίσης και το ένδοξο παρελθόν του παλαιστινιακού αγώνα που αποτελεί παράδειγμα για όλο το προλεταριάτο της μέσης ανατολής και θανάσιμο κίνδυνο για τις δεσποτείες που το εκμεταλλεύονται. Η άνοδος του εθνικισμού και του

της πολεμικής διαχείρισης της καπιταλιστικής κρίσης. Προϋπόθεσή της η ενδυνάμωση της εθνικής ενότητας και “ασφάλειας” στο εσωτερικό κάθε πρωτοκοσμικής κοινωνίας. Εμείς δυστυχώς παρακολουθούμε τις εξελίξεις. Η αλληλεγγύη μας σε πρακτικό επίπεδο απέχει μακριά απ’ αυτό που θα έπρεπε να είναι και μας αναλογεί: την όξυνση του ταξικού ανταγωνισμού μέσα στην μπεριαλιστική μητροπόλη των Βαλκανίων.

Σκατοδουλειές πληρωμένες με ψίχουλα...

γιατί τα αφεντικά έχουν έξοδα, τα οποία θα καλύψουν με τον μοναδικό τρόπο που γνωρίζουν. Συμπιέζοντας το κόστος παραγωγής, λεηλατώντας την εργατική δύναμη του πολεμικού προμηθευτή, όλων αυτών που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο πουλάνε την εργατική τους δύναμη στα σκληροπάρκα της μισθωτής σκλαβιάς.

Τα αφεντικά χρειάζονται φτηνότερους/ες εργάτες και εργάτριες.

Μαύ-
ρους εργά-
τες
χωρίς έν-
σημα που
απαλάσ-
σουν τα
αφεντικά από το κό-
στος των εισφορών
ασφάλισης.

Μαύρες εργάτριες που στα πλαίσια ενός προ-
γράμματος stage πληρώνονται κάτω από τον βασικό μισθό
(όταν πληρώνονται), χωρίς δώρα χριστουγέννων, πάσχα και
επιδόματα αδείας, χωρίς ούτε καν εκείνο το ελάχιστο δικαί-
ωμα στην απεργία.

Μετανάστες και μετανάστριες που για την απόκτηση μιας
πράσινης κάρτας πληρώνουν εισφορές που ποτέ δεν θα τις
πάρουν πίσω.

Λευκοί part-time εργάτες που για να αναπληρώσουν ένα
έτσι και αλλιώς λειψό εισόδημα, έχουν να επιλέξουν ανά-
μεσα στα κάτεργα της μούρης εργασίας και στην (για πόσο
ακόμα) ήυση της οικογένειας.

Λευκές εργάτριες που στο όνομα ενός σταθερού μισθού
αναγκάζονται να δουλεύουν υπερωρίες, τις οποίες είτε δεν
θα πληρωθούν ποτέ είτε (με βάση το νομοσχέδιο για τα ερ-
γασιακά) θα τις πάρουν σε ρεπό αν και όταν το αφεντικό το
θυμηθεί.

Υποτιμημένοι, πολλές φορές και μέχρι το θάνατο εργά-
τες, που στο βωμό της παραγωγικότητας και των υψηλών
ρυθμών ανάπτυξης δουλεύουν χωρίς ούτε καν τους στοι-
χειώδεις κανόνες ασφαλείας.

Εργάτριες που η ατομική διαπραγμάτευση τις καθιστά
όλο και πιο φτηνές.

Εργάτες και εργάτριες που πλέον αναγκάζονται να
πληρώνουν οι ίδιοι την αναπαραγωγή της εργατικής
τους δύναμης, που τα λεφτά για την υγεία τους κε-
φαλαιοποιούνται και

μπαίνουν στο χρημα-
τιστήριο για να επεν-
δυθούν για λογαρια-
σμό τους από τα αφε-
ντικά, εργάτες και εργάτριες που το ζήτημα
της υγείας τους γίνεται προσωπική υπόθεση.

Προμηθευτές που κατακερματισμένοι στη βάση του πλε-
στού διαχωρισμού ανάμεσα σε ντόπιους και ξένους, θα
πρέπει να θεωρούν υπεύθυνους για τα χαμηλά μεροκάματα
"αυτούς που τους παίρνουν τις δουλειές" και όχι τα αφεντι-
κά.

Σκατοδουλειές που για να φαντάζουν όμως ελκυστικές...
υπάρχουν οι κατάλληλοι μηχανισμοί και ιδεολογίες που

παράγουν συναίνεση και δημιουργούν συνθήκες κοινωνι-
κής ειρήνης και όχι κοινωνικού πολέμου:

-ειδικές εθνικές ανάγκες που ακυρώνουν τον ταξικό αντα-
γωνισμό και απαιτούν ακόμη και δωρεάν εργασία (όπως η
εθελοντική εργασία για την ολυμπιάδα για παράδειγμα)

-καταστάσεις έκτακτης ανάγκης όπου η στρατιωτικοποίη-
ση τόσο στην καθημερινή ζωή όσο και στην παραγωγή, εύ-
κολα καθιστούν κάθε προμηθευτική διεκδίκηση απειλή για
την κοινωνία.

-καταναλωτικά πρότυπα τα
οποία καθιερώνουν τη φενάκη
ότι η αξία ενός εργαζόμενου βρί-
σκεται στην ικανότητά του για
κατανάλωση και όχι στο με ποι-
ούς όρους δου-

λεύει (κι έτσι για
παράδειγμα θεω-
ρείται πιο λογικό
το να πάρει κάποι-
ος δάνειο αντί να
ζητήσει από το
αφεντικό τα πα-
ραπάνω φράγκα).

-ιδεολογίες

όπως αυτή της εξατομίκευσης, όπου
ενάντια στη συλλογική διεκδίκηση χτίζεται ο μύθος του επι-
τυχημένου ατόμου που φτάνει ψηλά με την αξία του, μια
αξία που όμως ταυτίζεται με τα συμφέροντα του αφεντικού
και της επιχείρησης ενάντια σε όσους και όσες δεν ταυτίζο-
νται με αυτά.

-ο καθεστωτικός συνδικαλισμός που ως ειδικός της ταξι-
κής πάλης, διαμεσολαβεί και υπονομεύει την προμηθευτική
οργή και το μίσος για τα αφεντικά κάνοντας σαφές ότι από
την πλευρά του ακόμη και αυτά είναι διαπραγματεύσιμα. Οι
εργοδότες των προμηθευτικών αγώνων που θέτοντας τον
συνδικαλισμό ως την μόνη εκδοχή της ταξικής πάλης στην

ουσία θεωρούν εχθρικές
και ακυρώνουν τις όποι-
ες μοριακές προμηθε-
υτικές πρακτικές αυτο-
άμυνας (βούφα, κοπά-
να, σμποτάζ) ενάντια
στις επιθέσεις των αφεντικών.

Σκατοδουλειές που θα γίνονται
όλο και πιο σκατενιές...

εκτός αν όλοι
εμείς, εργάτες
και εργάτριες,
άνεργοι και
άνεργες, ντόπι-
οι και ξένοι,

που δουλεύουμε υποτιμημένοι στα κάτεργα της μισθωτής
σκλαβιάς, αυτοοργανωθούμε και συλλογικά σταθούμε
ανταγωνιστικοί ενάντια σε κάθε διαμεσοδιάθεση του μίσους
μας, ενάντια σε κάθε μικρό και μεγάλο αφεντικό που κερδί-
ζει σε βάρος μας.

Να πάρουμε πίσω όσα μας ανήκουν.

Ταξικό μίσος και αυτοοργάνωση

μέσα και έξω από τους χώρους δουλειάς.

ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΜΙΣΘΩΤΗ ΣΚΛΑΒΙΑ

ΚΑΜΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΤΑ ΑΦΕΝΤΙΚΑ

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ

Τρίτη 30 Απριλίου 18:30 π.λ. Λατίνης